

ESTUDI DEL FRAGMENT CARDIAL TROBAT A LA TORRE ROJA (CALDES DE MONTBUI): UN ERROR D'ADSCRIPCIÓ

COL·LECTIU COTA 5¹

La present nota no pretén altra cosa que servir per a rectificar una desencertada valoració que féu apreciar, erròniament, com a cardial un fragment de ceràmica trobat durant els primers anys vuitanta² a prop del conegut poblat ibèric de la Torre Roja, en el Puig Castellar (Caldes de Montbui/Sentmenat) (mapa 1).

Un error valoratiu que s'ha anat mantenint, des que el fragment ceràmic fou trobat i, posteriorment, exhibit a l'Exposició que tingué lloc a la vila de Sentmenat durant el setembre de l'any 1987;³ en publicacions de caràcter més aviat divulgatiu i no gaire científic: «S'ha trobat també ceràmica cardial a la Torre Roja i al Turó Gros de Can Camp, a Caldes de Montbui...»⁴ i «Recentment (setembre de 1987), s'ha trobat un altre tros de ceràmica cardial a la Torre Roja...»⁵

Pot semblar, a priori, increïble de considerar amb tanta precisió com a cardial un simple tros informe trobat durant una recollida de materials superficials. Cal tenir present, però, que aquestes recollides les acos-

tumen a realitzar grups d'aficionats, en els quals hi sol mancar sovint el punt de vista de l'expert... Un expert, d'altra banda, que no sempre tenen a l'abast.

És evident, doncs, que aquests errors valoratius són, si convé, justificables i, en un principi, de poca transcendència. Amb tot, però, poden tenir conseqüències importants a partir del moment que, com en aquest cas, arriben a ultrapassar, mitjançant publicacions no excessivament científiques, els límits del reduït grup d'aficionats locals que el trobà. Per tant, per tal d'evitar aquestes situacions, creiem important de promoure les revisions i els estudis dels fons materials de molts dels museus d'arreu de les nostres comarques, tot i que ens adonem dels problemes metodològics amb els quals s'haurà d'enfrontar l'estudiós que els dugui a terme. A ben segur que, malgrat tot, sorgiran a la llum importants, i interessants, sorpreses que poden canviar el panorama arqueològic actual... És d'allò més convenient, de més a més, que els corresponents resultats obtinguts siguin publicats —de publi-

¹ El Col·lectiu Cota 5 és format per Joan-Manel Coll i Riera, Miquel Gurrera i Martí, Josep-Anton Molina i Vallmitjana, Esther Planas i Bort, Jordi Roig i Buxó. Es tracta d'un grup dedicat a la recerca i la investigació històrica i arqueològica, l'abast de les quals és, en principi, el Vallès.

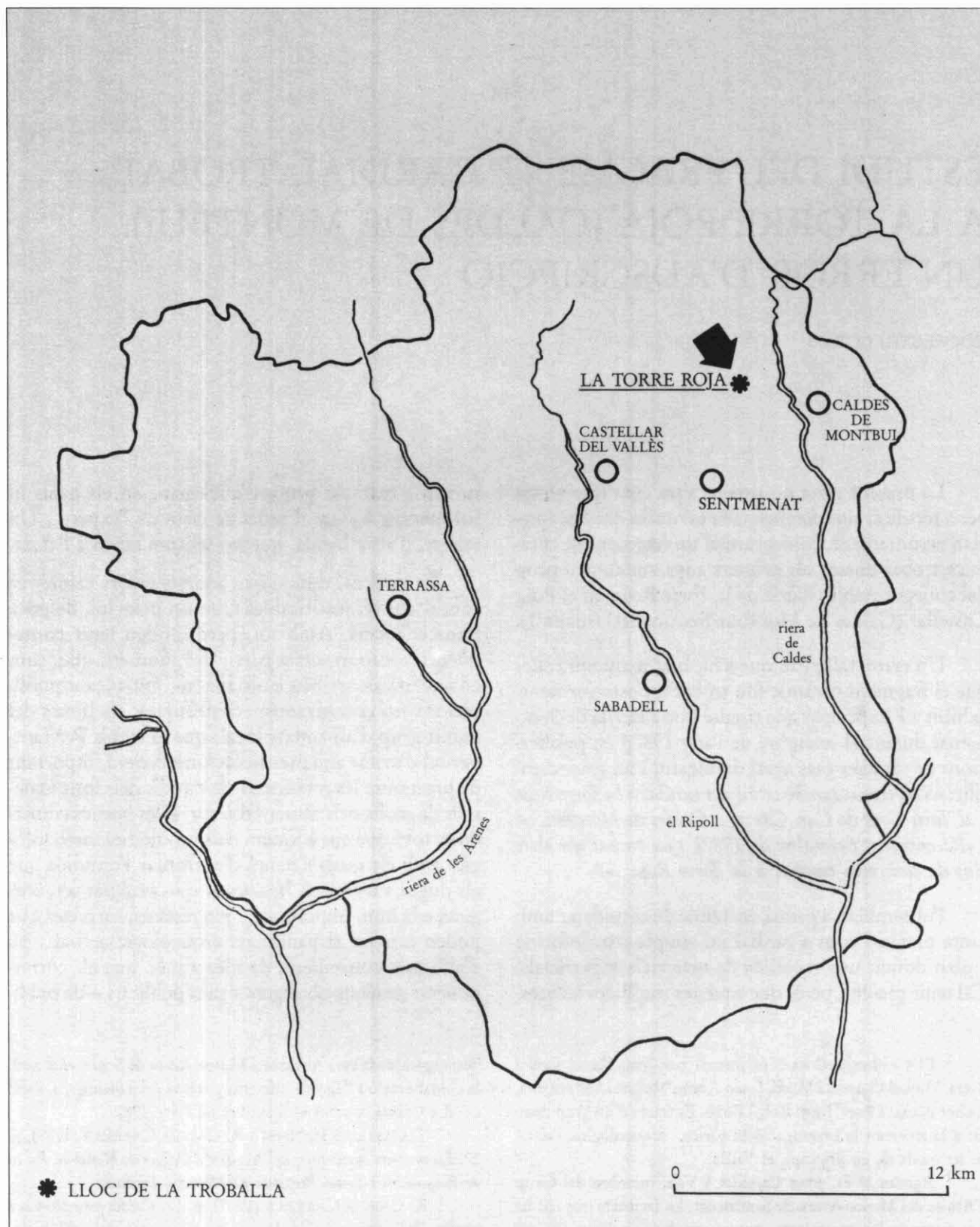
² Agraïm al Sr. Joan Castellet i Vila, membre del Grup d'Amics del Museu-Arxiu de Sentmenat, les facilitats que ens ha donat per poder dur a terme aquest estudi.

³ L'exposició, «Una visió de Sentmenat a través del temps»,

fou organitzada pels Amics del Museu-Arxiu de Sentmenat amb la col·laboració i l'ajut de diferents entitats i organismes, al local de «La Caixa», durant el setembre de l'any 1987.

⁴ T. CASTELLS MANENT i R. GARCIA CARRERA (1989), p. 27, *Els primers agricultors del Neolític a Caldes de Montbui, Palau de Plegamans i Santa Perpètua de Mogoda*. Terrassa.

⁵ R. GARCIA CARRERA (1989), p. 12, *Caldes prehistòrica i antiga*. Terrassa.

MAPA 1. Vallès Occidental. Situació del poblat ibèric de la Torre Roja.

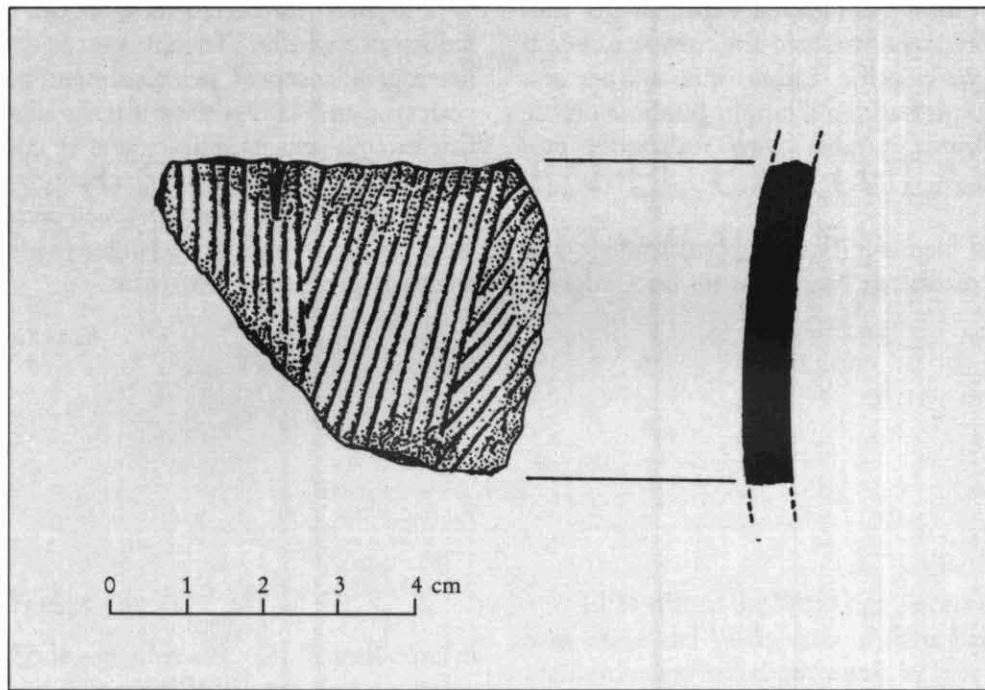

FIGURA 1. *El fragment de ceràmica ibèrica.*

FOTOGRAFIA 1. *El fragment ceràmic.*

cacions no en manquen pas—, ja que d'aquesta manera ens evitarem llibres que tracten l'arqueologia més amb un comportament patriòtico-sentimental, que amb exactitud i rigor científic. Llibres que, ara per ara, omplen el buit que haurien d'omplir publicacions de caràcter divulgatiu, també, però realitzades pels experts.

L'esmentat fragment (figura 1), erròniament considerat com a cardial, és en realitat un bocí informe

de ceràmica feta a mà de reduïdes dimensions (39 x 49 x 7 mm). La cocció ha estat del tipus oxidant-reductora o neutra. El desgreixant és de gra fi i gènere heterogeni, compost, principalment, per mica, quars i calcària; amb la superfície interna allisada i la superfície externa pentinada (fotografia 1). Així, doncs, hem de considerar, sense cap mena de dubte, aquest fragment com a pertanyent a un atuell ceràmic d'adscripció ibèrica, més ajustat, certament, a la cronologia del jaciment prop d'on fou trobat.